



## Statens vegvesen

Samferdselsdepartementet  
Postboks 8010 Dep  
0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK: BS	S.BEH: BB
26 FEB. 2007	
S.NR. OS 1486-34	
ARKIV 7111	

Behandlende enhet:  
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:  
Hans Silborn - 22073031

Vår referanse:  
2006/110859-003

Deres referanse:  
05/1486-BB

Vår dato:  
20.02.2007

### Organisering av stasjons- og godsterminalfunksjoner i det nasjonale jernbanenettet - høringsuttalelse

Statens vegvesen viser til Samferdselsdepartementets høring av rubrisert rapport. Vi vil framføre følgende synspunkter.

#### Viktig med effektive og attraktive stasjoner og godsterminaler i jernbanenettet

I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2006-2015 sier regjeringen at man ønsker å legge til rette for at en større del av persontransporten kan gå med kollektive transportmidler og at mer av godstransporten kan gå på kjøll og skinner. Dette er også et viktig utgangspunkt for arbeidet med Nasjonal transportplan 2010-2019.

Statens vegvesen er enig i at det er en god ambisjon å legge til rette for mer jernbanetransport der det finnes forutsetninger for dette. Hvis vi kan få flere til å ta toget og overføre godstransport fra veg til bane, sparer vi miljøet, øker sikkerheten og forbedrer framkommeligheten for den trafikken som må bruke vegen.

Ut fra dette perspektivet har jernbanen en viktig rolle for persontransport i hele Intercity-området på Østlandet og da først og fremst for lokaltrafikken i Oslo og Akershus, men den har også betydning for transportforsyningen av Bergen, Trondheim og Stavanger. For godstransporten har jernbanen en stor betydning for transport mellom Oslo og Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim, Bodø og Narvik. En effektiv og attraktiv jernbane forutsetter effektive og attraktive knutepunkter. Statens vegvesen er en viktig samarbeidspartner når det gjelder utvikling av gode knutepunkter, både for persontransport og godstransport.

#### Utvikling av stasjoner og knutepunkter for persontrafikken

Statens vegvesen har bidratt til å legge til rette for bedre togtrafikktilbud i storbyregionene gjennom tilskudd til infrastrukturtiltak utenfor Statens vegvesens primære ansvarsområde. Dette har skjedd gjennom så kalte storbymidler og alternativt bruk av riksvegmidler, sammen med bompengemidler og ordinære riksveginvesteringer. Midlene har gått til stasjonsopprustninger, bussterminaler og innfartsparkeringer inklusive tilknytninger til

Postadresse  
Statens vegvesen  
Vegdirektoratet  
Postboks 8142 Dep  
0033 Oslo

Telefon: 02030  
Telefaks: 22 07 37 68  
firmapost@vegvesen.no  
Org.nr: 971032081

Kontoradresse  
Brynsengfare 6A  
OSLO

Fakturaadresse  
Statens vegvesen  
Regnskap  
Båtsfjordveien 18  
9815 VADSØ  
Telefon: 78 94 15 50  
Telefaks: 78 95 33 52

riksvegnettet. Våre bidrag, spesielt i Akershus, har gitt synlige forbedringer på stasjonsområdene. Av store opprustninger kan nevnes bussterminaler ved stasjonene i Sandvika, Asker og Lillestrøm. I tillegg har vi bygget 5000 infartsparkeringsplasser for bil og satt opp drøyt 2000 sykkelstativer, hvorav de fleste er under tak (blant annet i Lillestrøm og Ski). En attraktiv stasjon og et godt togtilbud er ofte avhengig av et godt buss- og/eller sykkeltilbud.

Disse stasjonsoppustningene har kunnet bli gjennomført på grunn av et godt samarbeid mellom Statens vegvesen og Jernbaneverket, ikke minst innenfor Oslopakke 2- arbeidet. Mange av investeringene er av den størrelsen og karakteren at de trenger finansiering med hjelp av statsmidler og bompengemidler. Jernbaneverket har dessuten i sin stamnettutredning, som ble presentert høsten 2006, vist et vedlikeholdsetterslep på stasjoner og holdeplasser på i størrelsesorden 3,5-8 mrd kr i hele landet (inklusive tilrettelegging for universell tilgjengelighet). Slike behov kan ikke NSB dekke med trafikkinntekter. Midler fra eiendomsutvikling kan sannsynligvis kun brukes på et fåtal steder. Statens vegvesen mener derfor det trengs både midler og styring fra staten for å klare å vedlikeholde samt gjennomføre en nødvendig utvikling av attraktive stasjoner og holdeplasser i det nasjonale jernbanenettet for å bidra til å oppfylle de transportpolitiske målene. Dette taler for at Jernbaneverket i hovedsak bør eie stasjoner og holdeplasser i stedet for NSB. Vi tror at dette bedre vil ivareta både de reisendes og samfunnets behov.

### **Konkurransenøytralitet må sikres i godsterminaler**

I persontrafikken er det kun åpnet for konkurranse om sporet, som driften av trafikken på Gjøviksbanen er et eksempel på. For godstransporten er det imidlertid i prinsippet fri konkurranse på sporet. Mange forskjellige selskap skal altså ha mulighet til å drive godstrafikk på de samme banestrekningene og i de samme terminalene. Dette innebærer at bedrifter som kjører godstransport på jernbanen bør ha likverdige konkurransevilkår.


Hvis det skal være konkurransenøytrale forhold for godstransport på sporene, mener Statens vegvesen prinsipielt at en godsterminal som skal være åpen for alle ikke bør eies og driftes av et selskap som selv kjører trafikk på jernbanen. Dette er særlig et problem når det mangler tilstrekkelig terminalkapasitet. Det finnes en stor risiko for at andre trafikk-selskap kun slipper til på mindre attraktive tider når det er lite etterspørsel etter transport, selv om dette formelt ikke er tillatt. Vi mener dette sterkt taler for at Jernbaneverket i hovedsak bør eie godsterminaler på jernbanen, selv om andre løsninger på eierskap også er mulige med hensyn til konkurransenøytralitet.

I arbeidet med Nasjonal transportplan 2010-2019 analyserer transportetatene hvilke godsterminaler på jernbanen som er nasjonalt viktige og bør inngå i et felles nasjonalt transportnett. Disse terminalene bør normalt få stamvegtilknytning, hvilket innebærer at Statens vegvesen også vil bidra til utviklingen av nasjonalt viktige godsterminaler på jernbanen. Statens vegvesen mener at utviklingen av et felles nasjonalt stamnett, inklusive terminaler, bør styres av staten og bidra til å oppfylle de transportpolitiske målene som er satt opp av storting og regjering.

## Konklusjon

Statens vegvesen støtter Jernbaneverkets syn at Jernbaneverket i hovedsak bør stå som eier til nasjonalt viktige stasjoner, holdeplasser og godsterminaler i jernbanenettet.

Vegdirektoratet  
Med hilsen



Olav Sjøteland  
vegdirektør



Lars Aksnes